

## SPRAWOZDANIA

### [*Reports*]

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej  
„Autowiktylizacja i samobójstwo jako problem interdyscyplinarny”,  
Akademia Ignatianum w Krakowie, 13 maja 2022 roku  
[Report from the National Scientific Conference  
“Auto-suppression and suicide as an interdisciplinary problem”,  
Jesuit University Ignatianum in Krakow, May 13, 2022]

W dniu 13 maja 2022 roku na naszej Uczelni odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Autowiktylizacja i samobójstwo jako problem interdyscyplinarny”, która zorganizowana została przez Katedrę Psychologii Sądowej i Psychokryminologii Instytutu Psychologii Akademii Ignatianum w Krakowie. Konferencja miała na celu wymianę wiedzy i doświadczeń naukowo-badawczych w zakresie suicydologii, a także stworzenie warunków do dyskusji wśród specjalistów zawodowo zaangażowanych w pomoc osobom z ryzykiem suicydalnym. Tematyka konferencji, koncentrująca się wokół powszechnie dostrzeganych problemów, wzbudziła bardzo duże zainteresowanie, co znalazło swoje przełożenie na wysoką frekwencję osób uczestniczących w obradach. Należy bowiem podkreślić, iż pomimo wielu lat badań i pracy klinicznej z osobami przeżywającymi kryzys samobójczy nie udało się wypracować narzędzi skutecznie zapobiegających tej formie autodestrukcji. Zatem każda próba zmierzająca do pogłębienia wiedzy o stanie psychicz-

nym tych osób w sposób kompleksowy umożliwi lepsze zrozumienie tej nader złożonej problematyki i jednocześnie zasługuje na uwagę. Wygłoszone referaty pozwoliły stworzyć swobodną, inkluzywną przestrzeń do wymiany wiedzy wśród przedstawicieli nauk prawnych, medycznych, psychologów, psychoterapeutów, pedagogów etyków, filozofów, jak również pracowników instytucji wymiaru sprawiedliwości, pomocy społecznej, pracowników oświaty oraz organizacji pozarządowych.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał JM Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie ks. prof. Józef Bremer, głos zabrał również Dyrektor Instytutu Psychologii dr Jacek Bielas, dziękując za duże zainteresowanie tematyką organizowanego wydarzenia oraz podkreślając, iż tematyka konferencji wydaje się nader ważna i aktualna.

Konferencja została podzielona na trzy panele merytoryczne: I. Kliniczne aspekty autowiktylizacji, II. Samoagresja z perspektywy psychologiczno-sądowej i profilaktycznej, III. Samobójstwo jako problem interdy-

scyplinarny. Każdy z paneli kończyła owocna dyskusja.

Obrady plenarne pierwszej sesji, której moderatorem była dr Kaja Szararas-Kudzia z Instytutu Psychologii AIK, zainaugurował wykład „Samouszkodzenia bez intencji samobójczej jako narastający problem kliniczny i społeczny”, wygłoszony przez dr n. med. Iwonę Makowską (Klinika Psychiatrii Dzieci i Młodzieży, Uniwersytet Medyczny w Łodzi). Prelegentka podkreśliła, iż wiele badań i obserwacji klinicznych potwierdza silny związek NSSI (NSSI – *non-suicidal self-injury*) z zachowaniami samobójczymi, stanowiąc jednocześnie niezależny czynnik ryzyka samobójstw. Autorka referatu zaznaczyła, że najczęściej samouszkodzenia mają swój początek w adolescencji, między 13–15 rokiem życia, co sprawia, że okres dojrzewania jest uznawany za czas zwiększonego ryzyka dokonywania NSSI.

W kolejnym referacie dr n. med. Anna Baran z Wydziału Nauk o Zdrowiu i Życiu, Uniwersytet Linneusza, Kalmar-Växjö, Szwecja, zaprezentowała „Rolę 12-stopniowego Planu Bezpieczeństwa w destygmatyzacji i zapobieganiu zachowaniom suicydalnym u osób z depresją”. Kolejny prelegent – dr Krzysztof Nowakowski z Instytutu Psychologii AIK w referacie pt. „Zachowania autodestrukcyjne i ryzyko suicydalne u osób z cechami psychopatycznymi” dokonał próby przyjrzenia się psychopatii jako potencjalnemu czynnikowi ryzyka suicydalnego (zarówno klinicznemu, jak i osobowościowemu).

Moderatorem drugiej sekcji tematycznej był dr Rafał Kręgulec z Insty-

tutu Psychologii AIK. Jako pierwsza z referatem wystąpiła mgr Ewa Wach z Zakładu Psychologii Sądowej, Instytut Ekspertyz Sądowych im. prof. Jana Sehna w Krakowie, która wygłosiła referat pt. „Samobójstwo jako przedmiot ekspertyzy psychologicznej opracowywanej dla potrzeb wymiaru sprawiedliwości”. Następnie dr hab. Izabela Lewandowska-Malec (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) w referacie „Myśli i tendencje samobójcze uczestnika procesu sądowego. Studium przypadku” wykazała, iż postępowanie sądowe jest bardzo często traumatycznym doświadczeniem dla człowieka. Przedmiotem zainteresowania referentki były sytuacje rzeczywistych przeżyć podsądnych, którzy w toku postępowania nie dostrzegają innego rozwiązania swoich problemów jak popełnienie samobójstwa. Następnie dr Maria Kocór (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego) wygłosiła referat pt. „Szkoła i jej profilaktyczna rola wobec samobójstw dzieci i młodzieży, ze szczególnym akcentem na nauczyciela wychowawcę klasy”, która w swoim wystąpieniu nakreśliła istotną rolę szkoły w profilaktyce samobójstw na kilku płaszczyznach (indywidualnej, instytucjonalnej, środowiskowej i społeczno-kulturowej).

Przewodniczącą trzeciego panelu tematycznego była dr hab. Izabela Lewandowska-Malec. Obrady otworzyło wystąpienie dr. hab. Piotra Duchlińskiego z Instytutu Filozofii Akademii Ignatianum w Krakowie, który skupił się na „Moralnej ocenie samobójstwa w perspektywie klasycznej etyki chrze-

ścijańskiej i pytaniu o aktualność teje koncepcji”.

Kolejny referat pt. „Samobójstwo a wola”, wygłoszony przez dr Sylwię Przewoźnik, reprezentującą Instytut Psychologii AIK, koncentrował się wokół refleksji nad samobójstwem jako gestem ostatecznym, będącym manifestacją wolności wyrażającej się w decyzji jednostki o własnej śmierci. Obrady trzeciej sesji zakończył referat dr hab. Małgorzaty Kamińskiej (Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku), który poświęcony został „Depresji wieku młodzieńczego w percepcji nauczycieli”. Prelegentka przedstawiła problem depresji u dzieci i młodzieży z perspektywy badań sondażowych przeprowadzonych wśród nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

W programie konferencji przewidziany był również udział dr Marioli Bartusek ze Śląskiego Uniwersytetu

Medycznego w Katowicach, która niestety nie mogła uczestniczyć w obradach (pomimo swojej nieobecności artykuł pt. „Wartość życia ludzkiego z perspektywy personelu medycznego” zostanie opublikowany w monografii pokonferencyjnej).

Prof. Izabela Lewandowska-Malec wraz z dr. Krzysztofem Nowakowskim podsumowali obrady konferencji. Uczestnicy zgodnie uznali wydarzenie za bardzo udane. Liczba pytań kierowanych do prelegentów oraz burzliwe, kularowe dyskusje świadczą o ogromnej potrzebie organizacji podobnych konferencji.

Artykuły Prelegentów ukażą się w monografii pokonferencyjnej, która zostanie wydana w Wydawnictwie Naukowym Akademii Ignatianum w Krakowie pod redakcją dr Sylwii Przewoźnik.

*Sylwia Przewoźnik<sup>1</sup>*

---

<sup>1</sup> Katedra Psychologii Sądowej i Psychokryminologii, Instytut Psychologii, Akademia Ignatianum w Krakowie (Department of Forensic Psychology and Psychocriminology, Institute of Psychology, Jesuit University Ignatianum in Krakow), ORCID: 0000-0001-5121-3805.